

Gúnyvers József császár ellen.

„*Transilvanicus echo 1787*“. II. József császár szabadelvű, bár a formahibák miatt alkotmányellenes intézkedései, elsősorban a kath. papság érdekeit sértvén, érthető, hogy miért támadja ez a rend a szenvedélyesség és gúny minden fegyverével a császár intézkedéseit, sőt személyét is. Ezt látjuk az alább közlendő „*Transilvanicus echo*“ czímet viselő költeményből is, melyet kétségkívül valamely kath. pap írt, esetleg másolt 1787-ben. Szerzőjét nem ismerjük, de valószínű, hogy erdélyi származású, vagy legalább is Erdélyben tartózkodó pap volt. A vers maga egy kézirat-gyűjteményben maradt fenn, melynek czíme: *Urbarium Liberae Regiaeque civitatis Tyrnaviensis. anno Domini 1714. confectum*, melyben több vegyes tartalmú, nagyrészt azonban történelmi vonatkozású XVIII. századi másolat található. A kérdéses vers a 338. lapon van.

A vers a következő:

<i>Transilvanicus</i>	<i>Echo.</i>
Tuba veritatis, dic nobis, quis sit Josephus Secundus?.....	Secundus.
Est ne regnorum sibi subjectorum pastor bonus?.....	Onus.
Praebetne se omnibus amabilem?	Bilem.
Caedem nobilem per Valachos rusticos factam dolet?.....	Olet.
Contra se loquentes stridet?	Ridet.
Contra Deum blasphemantes pungit?	Ungit.
Nationum privilegia, ut promisit, custodit?.....	Odit.
Amat religiosorum sacerdotes?.....	Dotes.
Abstersit monachorum lacrimas amaras?	Arat.
In collegiis, seminariis et aliis locis curat ut studia fluant? ...	Luant.
Quis hoc principe sacrilegas aedes Deo dicatas profanavit, plus quam mille?	Ille.
Scitne a bove distingvere Taurum?	Aurum.

E r g o.

Mereturne regni gubernaculum?	Cullum.
Et ut caput ejus coronetur digne?	Ignem.
Quis finis sperandus hujus principis Viennensis?.....	Ensis.
Quis hanc sumet per se vindictam: Turca, Borussia an Judaeus?	Deus.

Anno 1787.

Közli: Dr. Lukinich Imre.

Új könyvek.

Agathirsus (Meltz Hugó dr.): Ritter Bor (Bor vitéz) Ballade von *Johann Arany*. Nebst kurzem aesthetisch-mith. Kommenthar. Neue Ausgabe. Kolozsvár, Budapest, 1905 4-edrét 14 l.

Berzeviczy Albert: Beszéddek és tanulmányok I. II. k. Budapest 1905. Singer és Wolfner kiadása, 8-adrét 484 és 532 l. Ára ?

Békefi Remig: Emlékbeszéd Czobor Béla r. tag fölött (arczképpel.) A M. T. Akad. Emlékbeszédék XII. k. 10. sz. Bpest, 1905. 34 l. Ára 80 f.

Kardos Samu dr.: Báró Wesselényi Miklós élete és munkái. I. II. kötet. Budapest 1905. nagy 8-adrét LXIV, 514 és 613 l., képekkel, ára díszes vászonkötésben 30 korona.

Kollányi Ferencz: A Magyar Nemzeti Muzzeum. Széchenyi országos könyvtára 1802—1902. I. kötet: A könyvtár megalapításától gróf Széchenyi Ferencz haláláig. Budapest, 1905. 8-adrét, 485 l. képekkel.

Márki Sándor dr.: Kolozsvár neve (Különlenyomat a Földrajzi közleményekből). Budapest, 8-adrét 23 l. (Ugyanott németül is.)

Márki Sándor dr.: Szent Paulinus és az arabok. 18. l.

Márki Sándor dr.: Mátyás király és az iskola (Különnyomat a „Család és iskola” 1904. évfolyamából) 14 lap.

Nemes Családok I. kötet. (A „Magyar Nemzeti Zsebkönyv” II. része.) Kiadja a M. Heraldikai és Genealogiai Társaság. Budapest, 1905. kis 8-adrét, VIII. és 664 lap.

Pecz Vilmos: A classica philologia jövője, tekintettel hazai viszonyainkra. Székkfogaló. (A M. T. Akadémia nyelv- és széptud. Értekezései XIX. k. 5. sz.) Budapest, 1905. 31 l. Ára 60 f.

Petri Mór dr.: Szilágy vármegye monographiája. Szilágy vármegye törvényhatóságának megbízásából írta. — VI. kötet. Kiadja Szilágy vármegye közönsége. 1904. Nagy 8-adrét 840 lap. Az egész munka (hat kötet) ára 48 k.

Pór Antal dr.: Keszei Miklós. (A M. Történelmi életrajzok sorozatában), Budapest, 1904. 8-adrét, 121 lap.

Radvánszky Béla br.: Balassa és Rimay barátsága. Budapest, 1904. 8-adrét, 27 lap.

Radvánszky Béla br.: Radvánszky János versei (1666—1732). Bpest, 1905. 55 lap.

Sebestyén Béla: A román nemzetiségi politika. Budapest, 1905. 69 l. Ára 1 k.

Schneider Karl: Dr. Abel v. Barabás: Makrays Liedertrilogie, Stuttgart, 1905. 8-adrét 49 l.

Schneller István: Paedagogiai Dolgozatok. II. k. Németországi tanulmányút a gyakorlati tanárképzés dolgában. Budapest, 1905. 623 l.

Téglás Gábor: Az alföldi sánczok Maros-Dunaközi csoportjának helyrajza és technikai szerkezete (16 ábrával). (A M. T. Akadémia tört. értekezései XX. k. 2. sz.) Bpest, 1905. 44 l. Ára 60 f.

Téglás Gábor: Emlékbeszéd Torma Károly r. tag fölött. (A M. T. Akad. Emlékbeszédék XII. k. 9. sz.) Bpest, 1905. 32 l. Ára 60 f.

Vikár Béla: Somogy megye népköltése. Kiadja a Kisfaludy-Társaság. Budapest, 1905. kis 8-adrét 472 l. Ára 6 korona.